

صفحه نخست
چندرسانه ای
قوانین
میر خدمت الکترونیک
ارتباط با ما
معرفی سازمان
354/355 دیوان عدالت اداری:
1403 فروردین 13
Monday, April 1, 2024
1445 رمضان 21

لاریج سند: 1395/05/26
شماره سند: 354/355
وضعیت سند: معترض

ابطال بخشنامه شماره 14971/230 د/3/6/1392 معاونت مالیاتهای مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور

تاریخ: 26 مرداد 1395

کلاسه پرونده: 93/553

شماره دادنامه: 355-354

موضوع رأی: ابطال بخشنامه شماره 14971/230 د/3/6/1392 معاونت مالیاتهای مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور

شاکی: - شرکت پتروشیمی لاله با وکالت خانم صدیقه نعیمیان 2- آقای بهمن زبردست

بسم الله الرحمن الرحيم

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار: شاکیان به موجب دادخواستهای جداگانه، ابطال بخشنامه شماره

14971/230 د/3/6/1392 معاونت مالیاتهای مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده اند. متن شکایت آنها به قرار زیر است:

"الف: شکایت شرکت پتروشیمی لاله:

1- در ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم، درآمد مشمول مالیات ناشی از فعالیتهای تولیدی و معدنی در واحدهای تولیدی و معدنی، با قیود و شرایطی، به مدتھا و با درصدھای مشخص، معاف از مالیات اعلام شده است. به موجب این ماده برخورداری از معافیت منوط به تحقق و وجود شرایط و وضعیتهای آتی است:

الف: پروانه بهره برداری واحدھا از اول سال 1381 به بعد صادر شده یا با آنها قرارداد استخراج و فروش منعقد شده باشد.

ب: در مناطق کمتر توسعه یافته واقع شده باشند که در این صورت به میزان صد درصد و به مدت ده سال از تاریخ شروع بهره برداری از مالیات معاف هستند.

پ: اگر در مناطق دیگر واقع شده باشند به میزان هشتاد درصد و به مدت چهار سال از تاریخ شروع بهره برداری از مالیات معاف هستند.

ت: فهرست مناطق کمتر توسعه یافته را سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت خانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن تعیین و تهیه میکنند و به تصویب هیأت وزیران میرسانند.

ث: واحدھایی که در شعاع 120 کیلومتری تهران و پنجاه کیلومتری اصفهان و سی کیلومتری مراکز استانها یا شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت واقع هستند از این معافیت استفاده نمی کنند. واحدھای تولیدی فناوری اطلاعات و شهرکهای صنعتی واقع در شعاع 30 کیلومتری مراکز

سامانه رسیدگی به شکایات
موضوع ماده 25 قانون ارتقای
سلامت اداری و مبارزه با فساد

سامانه دریافت گزارش
فرار مالیاتی

اطلاعیه ها

قابل توجه غulan اقتصادي منطق آزاد
تجاري - صنعتي

اطلاعیه (قابل توجه اشخاص حقیقی و حقوقی) - اصلاح ماد
فصل دوم آین نامه اجرای موضوع
تبصره (3) ماده 169 قانون مالیات
های مستقیم (تسهیل فرایند صدور
شماره اقتصادی برای غulan اقتصادي)

اطلاعیه- مالیات مقطوع سکه (قابل
توجه اشخاص حقیقی خریدار سکه در
سال 1398)

قابل توجه جایگاهاران سوخت-
فراخوان مشمولان مرحله هشتم اجرای
نظام مالیات بر ارزش افزوده

اطلاعیه- قابل توجه موسسات خیریه و
عام المنفعه

فرم نظرسنجی از ارباب رجوع- موضوع
ماده 8 طرح تکریم مردم

آرشیو اطلاعیه ها

مصوب 1400/11/30 وزیر امور اقتصادی و دارایی
ابطال بندهای 1، 3 و قسمت های (الف) و (ج) بند 4
دستورالعمل شماره 1401/533 مورخ 1401/1401 رئیس سازمان
امور مالیاتی کشور
ابطال مواد 6 و 8 دستورالعمل نحوه استرداد مالیات و عوارض دریافتی از خریداران کالاها و خدمات معاف از مالیات و عوارض موضوع تبصره 2 بند (الف) ماده 9 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1400/03/02 وزیر امور اقتصادی و دارایی،
ابطال عبارت «بدیهی است این معافیت صرفاً قابل تسری به آن دسته از آردهایی است که منتج به تولید نان می شود» از نامه شماره 11764/232/ص- 1401/06/08 سربرست دفتر فنی و مدیریت ریسک سازمان
امور مالیاتی کشور
دادنامه شماره 140231390002047949 مورخ 1402/08/09 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری متنضم ابطال عبارت 1400/10/13 از تاریخ تصویب بخشنامه شماره 210/62051/د مورخ 1401/09/27 معاونت حقوقی و فنی مالیاتی سازمان
امور مالیاتی کشور
اعتراض به رأی شماره 140231390001654122 مالیاتی 1402/06/29 هیأت تخصصی مالیاتی بانکی
سایر اسناد مرتبط

استانها و شهرهای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت، داخل در این استثناء نیستند یعنی واحدهای اخیر مشمول معافیت می شدند.

البته در ماده 66 قانون تنظیم مقررات مالی دولت مصوب 1384 استثنای مذکور حذف و صدور پروانه تاسیس فقط برای مواردی که معاف از مالیات هستند مجاز اعلام شد. ملاحظه میفرمایند شرایط کلی برخورداری از معافیت روشن است و مصادیق آن را، به پیشنهاد وزارت دارایی و وزارت صنایع و معادن، هیأت وزیران تصویب می کند.

2- هیأت وزیران به موجب تصویب نامه شماره 21372/ت 2889-31/4/1382 فهرست مناطق کمتر توسعه یافته را برای مدت باقی مانده از برنامه پنج ساله سوم توسعه (سالهای 1381-1383) اعلام کرده و فهرست مذکور به موجب مصوبه شماره 12290/ت 33051-24/3/1384 برای دوره برنامه چهارم توسعه یعنی سالهای 1384 تا 1388 نیز تمدید شده است.

3- متعاقباً هیأت وزیران مصوبه شماره 76254/ت 36095-10/4/1388 را تصویب کرده و در بند الف ردیف 3 آن مقرر داشته بود « واحدهای تولیدی مستقر در مناطق کمتر توسعه یافته موضوع فهرست مصوبه مورخ 1382 که نام آنها در مصوبه 10/4/1388 نیامده در صورت بهره برداری تا پایان تیر ماه 1388 از معافیت مناطق کمتر توسعه یافته برخوردار خواهند بود». واضح است که مصوبه اخیر) شماره 76254/ت 36095-10/4/1388-36095 (10/4/1388) محدوده‌های فهرست را به نوعی مضيق و محدود کرده است.

4- پیرو وصول شکایت به هیأت محترم عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بند 3 مصوبه مذبور، دادنامه شماره 14/12/1391-928 در پرونده کلاسه 88/929 صادر و طبق آن رأی به ابطال بند الف ردیف 3 تصویب نامه مورخ 10/4/1388 هیأت محترم ویران صادر شد.

5- با ملاحظه متن شکوئیه و استدلال هیأت محترم، مشخص می شود که علت ابطال ایجاد مضيقه و محدود کردن دایره شمول قانون (یعنی ماده 132 مذبور) به وسیله تصویب نامه ابطال شده بوده، لاجرم پس از ابطال آن واحدهای تولیدی که نامشان در فهرست مناطق کمتر توسعه یافته مورخ 10/4/1388 ذکر نشده با عنایت به ماده 146 قانون مالیاتهای مستقیم تاپایان دوره ده ساله کماکان می توانند بدون قيد تاریخ شروع بهره برداری از 10/4/1388 از معافیت مالیاتی کامل برخوردار شوند.

ماده 146 می گوید: « کلیه معافیتهای مدت مدار که به موجب قوانین و مقررات قبلی مقرر شده است، با رعایت مقررات مربوط تا انقضای مدت به قوت خود باقی است ». یعنی اگر نام محلی در فهرست مناطق کمتر توسعه یافته درج و معافیت برای آنها برقرار شد، حذف بعدی نام آنها از فهرست، باعث حذف معافیت یا تقلیل مدت آن نمی شود.

6- علیرغم وضوح شأن صدور دادنامه مذبور، معاونت مالیاتهای مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور طی بخشنامه شماره 14971/1392-3/6/1392 رأی هیأت محترم عمومی را تفسیر به رأی و مصادره به مطلوب و استدلال کرده که با توجه به ابطال قيد بهره برداری تا پایان تیر ماه 1388، از تاریخ ابطال یعنی 1391/12/14 واحدهای تولیدی و معدنی مورد بحث، امكان برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم را نخواهند داشت. استخراج چنین معنایی از رأی پیش گفته بسیار شگفت انگیز و غیر قابل باور است.

7- در یک مورد، اداره کل مالیاتی خوزستان قبلاً طبق نامه شماره 4488/110/ص-1391/6/12 به علت وجود بند 3 مصوبه هیأت وزیران، شرکت موكل را فاقد استحقاق در خصوص استفاده از معافیت ماده 132 قانون مالیاتهایانسته بود.

پس از صدور دادنامه هیأت محترم مبنی بر ابطال بند 3 مذبور، شرکت موكل با خوشحالی از رفع مانع و مضيقه از دایره شمول قانون، مراتب را به اداره کل مالیاتی ماشهر اعلام کرد و طبعاً انتظار داشت که از مزایای دادنامه مذبور، بهره مند شود. اداره مذبور نیز طی نامه شماره 1382/10/د-11/2/1392

مراتب را از اداره کل مالیات اهواز استعلام کرده ولی اداره کل مالیاتی خوزستان طی نامه مشاره 5671/110-ص 27/7/1392 با استناد به بخشنامه مورد تقاضای ابطال، کماکان با افزایش مدت و میزان معافیت موضوع ماده 132 قانون مخالفت کرده و متعاقبا هم هیأت تجدیدنظر حل اختلاف مالیاتی مستند به بخشنامه و نامه فوق الذکر، معافیت مالیاتی شرکت مذکور را صرفا به میزان 80% و به مدت چهار سال پذیرفته و درنهایت شرکت موکل به پرداخت مبلغ 12/579/061/710 ریال طبق برگ مالیاتی قطعی عملکرد محکوم شده است.

8- به عبارت دیگر سازمان امور مالیاتی کشور، بند الف ردیف 3 مصوبه هیأت وزیران را نوعی امتیاز و استثنای ارفاقی پنداشته که اینک با ابطال آن دیگر هیچ گونه موجبی برای برقراری معافیت مندرج در قانون وجود ندارد و با بخشنامه ای که ابطال آن، استدعا شده است، علاوه نه تنها تضییقات دایره اجرای شمول قانون که رفع و نفی آن مورد نظر هیأت محترم عمومی دیوان عدالت اداری بوده- رفع نشده بلکه تضییقات بیشتری برای مشمولین معافیت برقرار و مانع برای اجرای رأی هیأت محترم عمومی دیوان عدالت اداری ایجاد و حتی مصادیقی از ماده 132 قانون، علاوه نسخ و الغاء شده است.

در خاتمه با توجه به مدلول ماده 92 قانون دیوان عدالت اداری و این که مفاد بخشنامه صادره از هر جهت مغایر با رأی هیأت محترم عمومی دیوان عدالت اداری و سالب و نافی حقوق افراد ذی نفع و بلکه به گونه ای دخالت در محدوده اختیارات و صلاحیت قوه قضائیه و حتی قوه مقننه است بدین وسیله به منظور احترام به حاکمیت قانون، درخواست طرح موضوع در هیأت محترم دیوان را به صورت خارج از نوبت و نیز ابطال و لغو بخشنامه مذبور را بدون رعایت مفاد ماده 83 قانون دارد.

ب: شکایت آقای بهمن زبردست:

"همان گونه که مستحضرید، رأی آن هیأت محترم به شماره دادنامه 928 و کلاسه پرونده 929/88 اصولا با هدف حذف قید « بهره برداری تا پیش از پایان تیر ماه 1388 » جهت برخورداری از معافیت مالیاتی ده ساله موضوع تبصره 1 ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم و شمول این معافیت به شرکتهای تولیدی و معدنی که پس از این تاریخ اقدام به فعالیت می نمایند صادر گردیده، نه عدم شمول شرکتهایی که پیش از این تاریخ آغاز به فعالیت نموده اند. علاوه بر این ضرورت « حفظ حقوق مکتبه آن دسته از افراد که بر بنای فهرست قبلی مناطق کمتر توسعه یافته مبادرت به سرمایه گذاری در مناطق مذکور کرده بودند» نیز مورد تایید سرپرست امور تنظیم لوایح و تصویب نامه ها و دفاع از مصوبات دولت (حوزه معاونت حقوقی رئیس جمهور) در لایحه دفاعیه شماره 10415/252265 10/12/1390 مورخ 27/12/1390 در همین ارتباط قرار گرفته. اما با تمام این اوصاف، در بخشنامه فوق الذکر معاون مالیاتهای مستقیم عنوان شده « به موجب رأی هیأت محترم دیوان عدالت اداری، از تاریخ ابطال (14/12/1391) واحدهای تولیدی و معدنی مورد نظر امکان برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم برای مناطق کمتر توسعه یافته را دارا نخواهند بود.» بدین طریق شرکتهای تولیدی و معدنی که سالها پیش و به علت معافیت مالیاتی مناطق محروم، اقدام به فعالیت در این مناطق نموده اند، بدون توجه به اصل عدم امکان عطف به ماسبق قانون و نیز آن که در صورتی که قوانین جدید موجب تضییع حقوق مکتبه اشخاص و ضرر و زیان آن گردد، دستگاههای اجرایی موظف به جبران این خسارات هستند، علاوه موجب زیان این شرکتهای تولیدی و معدنی مستقر در مناطق محروم شده لذا با عنایت به این دفاعیات، از آن مقام عالی درخواست ابطال بخشنامه مذکور را دارم".

متن بخشنامه شماره 14971/230-د 1392/3/6 مورد اعتراض به قرار زیر است:

امور مالیاتی شهر و استان تهران

ادارات کل امور مالیاتی

ابلاغ رأی شماره 14/12/1392-298 هیأت محترم دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بند الف ردیف 3 تصویب نامه شماره 76254/7/6-ت 36095-10/4/1388 هیأت محترم وزیرانبه پیوست

دادنامه شماره 928-14/12/1391 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بند الف ردیف 3 تصویب نامه شماره 76254/ت36095هـ-10/4/1388 هیأت محترم وزیران در ارتباط با فهرست

مناطق کمتر توسعه یافته جهت اطلاع و اقدام لازم ابلاغ می گردد.

از آن جا که به موجب بند 5 تصویب نامه مذکور فهرست ضمیمه آن از ابتدای سال 1388 1 ملاک عمل

می باشد و بر اساس بند الف ردیف 3 مصوبه مذکور واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در مناطق

کمتر توسعه یافته موضوع فهرست ضمیمه تصویب نامه شماره 21372/ت28893هـ-31/4/1382 که نام آن مناطق در فهرست ضمیمه تصویب نامه شماره 76254/ت36095هـ-10/4/1388 هیأت

محترم وزیران نیامده بود در صورت بهره برداری تا پایان تیر ماه 1388 از معافیت مناطق کمتر توسعه

یافته برخوردار می گردیدند لذا با توجه به ابطال بند مذکور به موجب رأی هیأت عمومی دیوان عدالت

اداری، از تاریخ ابطال (14/12/1391) واحدهای تولیدی و معدنی مورد نظر امکان برخورداری از

معافیت مالیاتی موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم برای مناطق کمتر توسعه یافته را دارا

نخواهند بود. بدیهی است واحدهای تولیدی و معدنی مجبور در صورت رعایت مقررات، امکان

برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم را به میزان هشتاد درصد

درآمد مشمول مالیات ابرازی و به مدت 4 سال با رعایت مقررات دارا خواهند بود. در صورتی که بر

اساس دستورالعملهای صادره قبلی نسبت به صدور گواهی امکان برخورداری از معافیت بر اساس

مناطق کمتر توسعه یافته برای این مودیان اقدام شده است ترتیبی اتخاذ گردد تا نسبت به اصلاح

گواهی مورد نظر اقدام شود.

در پاسخ به شکایات مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی به موجب نامه های شماره 5/11/1393-38270/212 و 26/6/1393-22002/212 تصویر نامه شماره 232/د-18900/212-

4/6/1393 را فرستاده است که به قرار زیر می باشد:

1- بر اساس ماده 132 اصلاحی مصوب 27/11/1380 قانون مالیاتهای مستقیم «درآمد مشمول مالیات ابرازی ناشی از فعالیتهای تولیدی و معدنی در واحدهای تولیدی یا معدنی در بخش‌های تعاونی و خصوصی که از اول سال 1381 به بعد از طرف وزارت‌خانه‌های ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری صادر و یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می شود، از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج به میزان هشتاد درصد (80%) و به مدت 4 سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به میزان صد درصد (100%) و به مدت 10 سال از مالیات موضوع ماده 105 این قانون معاف هستند.

2- بر اساس تبصره 1 ماده 132 قانون مذکور «فهرست مناطق کمتر توسعه یافته برای بقیه مدت برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین در آغاز هر دوره برنامه توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و معادن تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

3- بر اساس بند 1 ضوابط اجرایی موضوع تبصره 4 ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم «تاریخ صدور پروانه بهره برداری یا قرارداد استخراج واحدهای تولیدی و معدنی حسب مورد مبدأ شروع معافیت موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم خواهد بود.

بخشنامه شماره 14/12/1391-3/6/1392/د-230 هیأت رأی شماره 928-14/12/1391 هیأت

عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بند الف ردیف 3 تصویب نامه شماره 76254

ت36095هـ-10/4/1388 هیأت محترم وزیران اقدام نموده و در این خصوص لازم به ذکر است که

به موجب بند 5 تصویب نامه شماره 76254/ت36095هـ-10/4/1388 هیأت محترم وزیران،

فهرست ضمیمه آن از ابتدای سال 1388 1 ملاک عمل می باشد لذا با توجه به ابطال بند الف ردیف 3

مصطفی مذکور به موجب رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع همین بخشنامه، واحدهای

تولیدی و معدنی که در فاصله زمانی مورد نظر در بند الف ردیف 3 مذکور بهره برداری رسیده اند بر

اساس فهرست مناطق کمتر توسعه یافته پیوست مصوبه شماره 76254/ت36095هـ-10/4/1388

هیأت محترم وزیران و با رعایت مقررات امکان برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم را دارا خواهند بود.

همچنین بخشنامه مورد نظر منافاتی با مقررات موضوع ماده 146 قانون مالیاتهای مستقیم نیز نداشته و همان گونه که این سازمان در بند 19 دستورالعمل شماره 200/23720/30 خود نیز تأکید نموده است «چنانچه واحد تولیدی یا معدنی در تاریخ اخذ پروانه بهره برداری یا انعقاد قرارداد استخراج و فروش، در مناطق کمتر توسعه یافته واقع شده باشد، رفع عدم توسعه یافتگی از منطقه موثر در کاهش مدت معافیت نخواهد بود.» که این موضوع بیانگر رعایت کامل ماده 146 قانون مالیاتهای مستقیم می باشد".

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1395/5/26 با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

در بند الف ردیف 3 تصویب نامه شماره 76254/ت 36095-10/4/1388 هیأت وزیران، برخورداری واحدهای صنعتی و معدنی از معافیت مذکور در ماده 132 قانون اصلاح مواردی از قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 27/11/1380 به بهره برداری تا پایان تیر سال 1388 مقید شده بود و این مقرر به لحاظ تضییق دایره شمول حکم مقرر در ماده قانونی مذکور به موجب رأی شماره 14/12/1391-9110090905800928 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است. نظر به مراتب مذکور، بخشنامه شماره 14971/230-د/3/6/1392 معاون مالیاتهای مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور که با برداشت ناصواب از رأی یاد شده هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، محدودیت دیگری برای معافیت مالیاتی واحدهای تولیدی و صنعتی ایجاد کرده و در آن علیرغم این که محدودیت مصريح در بند الف ردیف 3 مصوبه صدرالذکر هیأت وزیران ابطال شده است. مقرر گردیده که «از تاریخ ابطال (14/12/1391) واحدهای تولیدی و معدنی مورد نظر امکان برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده 132 قانون مالیاتهای مستقیم برای مناطق کمتر توسعه یافته را دارا نخواهند بود.» مغایر رأی شماره 14/12/1391-9110090905800928 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و مغایر حکم مقرر در ماده 132 قانون اصلاح مواردی از قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سال 1380 است و مستند بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 ابطال می شود./.

محمد کاظم بهرامی
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

آدرس: میدان امام خمینی، خیابان صور اسرافیل خیابان داور، سازمان امور مالیاتی کشور

کد پستی: 1114943661

صندوق پستی: 11115-1651

تلفنخانه: 39903990

کلیه حقوق این سامانه برای سازمان امور مالیاتی کشور محفوظ می باشد.

سازمان امور مالیاتی کشور همواره از پیشنهادات و انتقادات سازنده شما مودیان گرامی استقبال می نماید.

intamedia.ir © 2019